

Göd Város Önkormányzat
Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS
a
Képviselő-testület részére

Tisztelt Képviselő-testület!

A közterület-használat engedélyezési eljárásáról a Képviselő-testület a 34/1991.(XI.20.) sz. Ök rendeletben intézkedett.

A díjtételeket az 1. sz. melléklet tartalmazza. Ebben szerepel a mozgóboltból való árusítás díjtétele. Göd város közigazgatási területén a Family Frost Kft. (székhely: 2040 Budaörs, Budapesti út 62-64.) mozgóboltból mélyhűtött termékek árusítását végzi.

A Kft. jogi képviselője útján ismétlődően folytat Göd Város Önkormányzata ellen közigazgatási pert, kifogásolva a díjtétel mértékét. Jelenleg is három per van folyamatban önkormányzatunk ellen. Rendszerint összehasonlítást végez a helyhez kötött pavilon-elárúsító helyek díjtételével és saját díjtételét aránytalannak tartja.. A Megyei Bíróság e pereket összevonta és szeptember 29-re kitűzte a tárgyalást.

A díjtétel aránytalansága miatt 2009-ben az Alkotmánybírósághoz fordult. Az Alkotmánybíróság 120/2009.(XI.20.) AB határozatával hatályon kívül helyezte a 2009-ben hatályos 401.500,-Ft/év díjtételt. A Képviselő-testület 2010. január 01-től 500,-Ft/m²/nap díjtételben határozta meg a mozgóbolti árusítás díjtételét.

A Family Frost Kft. jogi képviselője útján ismételten az Alkotmánybírósághoz fordult. Az Alkotmánybíróság 106/2010.(VI.10.) AB sz. határozatával az előbbieken említett díjtételt visszamenőleges hatállyal megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság határozatára figyelemmel a mozgóbolti tevékenység díjtételének újbóli szabályozása vált szükségessé.

Az alábbi módosítást javasoljuk.

A 34/1991.(XI.20.) sz. Ök rendelet 2. §-nak 1.) pontja a következőkkel egészül ki:

t.) (*24)

u.) "Mozgóbolt üzemeltetésére"

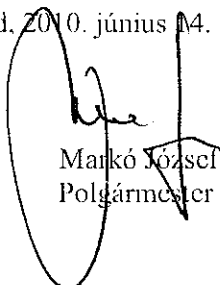
A rendelet 2. §. (2) pontja a következőkkel egészül ki:

„A mozgóboltra kiadott engedély Göd város közigazgatási területére szól. A díjtételt éves időtartamra kell meghatározni. Nincs jelentősége annak, hogy az árusítóhely hány négyzetméter, illetőleg a közterület igénybevétele hány esetben történik.”

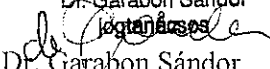
Az 1. sz. melléklet 2. pontjában a mozgóbolt díjtétele a következők szerint változik:
300.000,-Ft/év/mozgóbolt.

A díjtétel mértékével kapcsolatban tájékoztatjuk a T. Képviselő-testületet, hogy néhány önkormányzatnál megnéztük a mozgóbolti tevékenység díjtételét és hasonló nagyságrendű díjtételt találtunk.

Göd, 2010. június 14.

Matkó József
Polgármester

Göd Város Önkormányzata
Dr. Garabon Sándor
jogtanácsos

Dr. Garabon Sándor
jogtanácsos

Göd Város Önkormányzat
Polgármesterétől
2131 Göd, Pesti út 81.

ELŐTERJESZTÉS
A Képviselő-testület ülésére

Napirendi pont címe: A közterületek használatáról szóló 34/1991. (IX. 20.) Ök. Rendelet módosítása a 106/2010. (VI. 10.) AB határozat értelmében.

Előterjesztő: Dr. Garabon Sándor

A Képviselő-testület 2010. január 01-től 500.-Ft/m²/nap díjtételben határozta meg a mozgóbolti árusítást. A Family Frost Kft. jogi képviselője útján ismételten az Alkotmánybírósághoz fordult. Az Alkotmánybíróság 106/2010.(VI.10.) AB határozatával az előbbieken említett díjtételt visszamenőleges hatállyal megsemmisítette.

R e n d e l e t t e r v e z e t

Göd Város Önkormányzatának ...../2010. (.....) Ök. rendelete a közterület használatáról szóló 34/1991. (XI. 20.) sz. Ök. rendelet módosításáról.

1. §

A 34/1991.(XI.20.) sz. Ök rendelet 2. § (1) pontja a következő u.) ponttal egészül ki:

t.) (*24)

u.) "Mozgóbolt üzemeltetésére"

2. §

A rendelet 2. § (2) pontja a következőkkel egészül ki:

„A mozgóboltra kiadott engedély Göd város közigazgatási területére szól. A díjtételt éves időtartamra kell meghatározni. Nincs jelentősége annak, hogy az árusítóhely hány négyzetméter, illetőleg a közterület igénybevétele hány esetben történik.”

3. §

A rendelet 1. sz. melléklet 2. pontjában a mozgóbolt díjtétele a következők szerint változik:

2.) Mozgóbolt 300.000,-Ft/év/

G ö d, 2010. június „ „

Polgármester

Jegyző

E rendelet 2010..... lép hatályba.

106/2010. (VI. 10.) AB határozat¹

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Göd Város Önkormányzatának a közterületek használatáról szóló 34/1991. (XI. 20.) sz. Ök. rendelete 1. számú melléklet 2. pontja alkotmányellenes, ezért azt a kihirdetésére visszamenőleges hatállyal megsemmisíti. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

Az indítványozó Göd Város Önkormányzatának a közterületek használatáról szóló 34/1991. (XI. 20.) sz. Ök. rendelete (a továbbiakban: Ör.) 1. számú melléklet 2. pontjában megállapított, a mozgóboltra vonatkozó díjtétel alkotmányellenességének megállapítását és e rendelkezés megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az indítványozó, egy országos hálózattal rendelkező, mozgóbolti tevékenységet végző gazdálkodó szervezet előadta, hogy 2008. októberében kezdeményezte az - akkor hatályban volt - Ör. mozgóboltra vonatkozó díjtétele alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az Alkotmánybíróság a mozgóboltokra megállapított évi 401 500 Ft-os díjtételt 120/2009. (XI. 20.) AB határozatában (ABK 2009. november, 2015.; a továbbiakban: Abh.) alkotmányellenesnek minősítette és megsemmisítette. Göd Város Önkormányzata ezt követően a mozgóboltra vonatkozó díjtételt 500 Ft/m²/nap összegben állapította meg. Az indítványozó szerint ez a

jelenlegi szabályozás a 6 m²-nyi területet elfoglaló mozgóbolt tekintetében a hasonló területen lévő üzlet, pavilon stb. díjtételéhez

(530, 600, illetőleg 670 Ft/m²/hó) képest akár harmincszoros különbséget is jelent. Az indítványozó ezért az Alkotmány 70/A. §-ában

foglalt diszkrimináció tilalmának megsértése miatt kezdeményezte az Ör. említett rendelkezése alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó az alkotmányellenesség alátámasztásaként hivatkozott az Alkotmánybíróság 38/1998. (IX. 23.) AB határozatában (ABH 1998. 454.), a 21/2003. (IV. 18.) AB határozatában (ABH 2003. 784.), valamint az Abh.-ban megfogalmazott álláspontjára.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezése:

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

2. Az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezése:

1. sz. melléklet

Közterület-használat díjtételei

Megnevezés	Díjtétel		
	2010. évi díjtétel		
	I.	II.	III.
1. Üzlet, pavilon, fülke, garázs, tároló stb.	670.-	600.-	530.- Ft/m ² /hó
2. Mozgóbolt			500.- Ft/m ² /nap

¹ Alkotmánybírósági ügyszám: 432/B/2010.

III.

Az indítvány megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság számoş határozatában értelmezte az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést, amelynek értelmében a Magyar Köztársaság területén az emberi, illetve az állampolgári jogok, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül minden személyt megilletnek. Következésképpen érvényesített álláspontja szerint a diszkrimináció tilalma elsősorban az alkotmányos alapjogok terén tett megkülönböztetésekre terjed ki. Abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem emberi jog vagy alapvető jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot is sérti. Az Alkotmánybíróság ez utóbbi körben viszont kizárólag akkor ítéli alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási körbe tartozó jogalanyok között [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990. 46. 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990. 73. 77-78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992. 280. 282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994. 197. 203.].

Az Alkotmánybíróság azt is kimondta: a megkülönböztetés tilalma nem jelenti azt, hogy minden megkülönböztetés tilos. A hátrányos megkülönböztetés tilalma arra vonatkozik, hogy a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie és az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és kedvezmények elosztása szempontjait meghatározni [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990. 46. 48.]. A diszkrimináció tilalmából tehát nem következik az, hogy az állam - a különböző élethelyzetekben lévőkre tekintettel - ne különböztethetne, feltéve, hogy ezzel az alkotmányos követelményeket nem sért. Az Alkotmánybíróság szerint az állam joga - és bizonyos körben kötelezettsége is -, hogy a jogalkotás során figyelembe vegye az emberek között ténylegesen meglévő különbségeket [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992. 280. 282.; 74/1995. (XII. 15.) AB határozat, ABH 1995. 369. 373-374.]. A diszkrimináció vizsgálatánál tehát az első eldöntendő kérdés, hogy az adott szabályozás tekintetében állított megkülönböztetés egymással összehasonlítható alanyi körre vonatkozik-e [49/1991. (IX. 27.) AB határozat, ABH 1991. 246. 249.; 432/B/1995. AB határozata, ABH 1995. 789. 792.]. Az Alkotmánybíróság ebben az ügyben megállapította, hogy az adott szabályozás tekintetében a közterületi értékesítést végzők (a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 14. pontja) alkotnak homogén csoportot.

A közterület használatáért fizetendő díj, ahogyan azt az Alkotmánybíróság az Abh.-ban is hangsúlyozta „a közterület használatának ellenértéke. Ennek megfelelően a közterület-használat díjának alapvetően a közterület-használat értékét befolyásoló tényezőkhez (a terület nagysága, a településen belüli elhelyezkedése, a használat módja, időtartama stb.) kell igazodnia. A közterület-használók között a közterület-használati díj mértéke tekintetében e tényezők alapján tett megkülönböztetés nem tekinthető alkotmányellenesnek” (ABK 2009. november, 2015, 2016.).

A jelen ügyben az önkormányzat a közterület tényleges használatához képest jelentősen eltérő mértékben állapította meg a közterületi értékesítés után fizetendő közterület-használati díjat. Az ugyanolyan nagyságú helyet elfoglaló mozgóbolt kb. másfél napig tartó közterület használatáért kell ugyanis megközelítőleg ugyanannyit fizetni, mint egy üzlet, pavilon stb. egy havi közterület használatáért. Az Alkotmánybíróság korábban már azt is hangsúlyozta, hogy a „közterület-használat díjának olyan szabályozása, amely a közterület-használat értékét meghatározó tényezők azonossága esetén, a szolgáltatástól függetlenül, annak értékét nem befolyásoló szempontok alapján kirívóan magas díjfizetési kötelezettséget ír elő egyes vállalkozókra és ezzel megkülönböztetést tesz a közterületet használó vállalkozók között, önkényes, ezért alkotmányellenes” [38/1998. (IX. 23.) AB határozat, ABH 1998. 454. 456-457.]. Az Alkotmánybíróság a 21/2003. (IV. 18.) AB határozatban megerősítette, hogy alkotmányosan nem indokolható az a szabályozás, amikor a közterület-használati díjat olyan szempontokra alapítják, amelyek a közterület használatával nincsenek összefüggésben, s ezzel a díj mértéke tekintetében nem releváns szempont alapján, önkényesen, ésszerű indok nélkül tesznek megkülönböztetést a közterületet azonos feltételek mellett használó kereskedelmi, vendéglátó-ipari közterület-használók között (ABH 2003. 784. 789.).

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 1. számú melléklet 2. pontja indokolatlanul tesz különbséget a közterületi értékesítést végzők között, ami így az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében megfogalmazott diszkrimináció tilalmát sérti, ezért azt megsemmisítette.

2. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabály az erről szóló határozat közzétételét követően veszti hatályát. Az Abtv. 43. § (4) bekezdése értelmében a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolhatja az ettől való eltérést. Ebben az ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy 2009. november 20-án az Abh.-ban (ABK 2009. november, 2015.) hasonló indokollással semmisítette meg az Ör.-nek az akkor hatályban volt, a mozgóboltokra diszkriminatívan magasán 401 500 Ft/évben meghatározott díjtételét. Göd Város Önkormányzata tehát a szabályozással szemben támasztott alkotmányos elvárások ismeretében határozta meg ismét alkotmányos sértően a mozgóbolt esetén alkalmazott díjtételt, ezért az Alkotmánybíróság a jogbiztonságra tekintettel döntött a kifogásolt rendelkezés kihirdetésére visszamenőleges hatályú megsemmisítése mellett.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Budapest, 2010. június 7.

2010. június 14.

2010.VI.10. -

106/2010. (VI. 10.) AB határozat - Göd Város Önkormányzatának a közter

- 36 -

CompLex Jogtár Plusz
Polgármesteri Hivatal
3. oldal

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró